

แนวทางสนับสนุนการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติของชุมชนท้องถิ่น

Approach to Supporting National park management from Local community

ณัฐวุฒิ ชิวพิทักษ์ผล และคนัมพร กันทะกะ
คณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยกรุงเทพธนบุรี

บทคัดย่อ

การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจทางปกครองเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหาร กำหนดนโยบาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ไม่ว่าจะเรื่องเหล่านั้นจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในด้านใดก็ตาม ในส่วนของอุทยานแห่งชาติมีหน้าที่ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม

การปฏิบัติหน้าที่ของอุทยานแห่งชาติจะต้องมุ่งเน้นกลไกการขับเคลื่อน ที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นและหลักการกระจายอำนาจ และต้องเพิ่มการสนับสนุนลดการควบคุม เปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมหรือผู้จัดการ ให้เหลือเพียงบทบาทสนับสนุน โดยมุ่งเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ยึดถือประชาสังคม วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความถูกต้องทางสังคมเป็นหลัก ประชาชนสนับสนุนมีส่วนร่วม พยายามแสวงหารูปแบบการจัดการปกครองที่ดี (Good Governance) และเหมาะสม มุ่งเน้นประโยชน์สาธารณะ และเน้นให้ประชาชน สังคม ร่วมตรวจสอบ เพื่อให้การพัฒนาการจัดการอุทยานแห่งชาติเกิดจากประชาชนเจ้าทรัพยากรที่แท้จริง

คำสำคัญ : อุทยานแห่งชาติองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นชุมชนท้องถิ่น

Abstract

Local Government is the self-governing of local people who are the owners of administrative power, choose agents to perform administrative duties, formulate policies to meet the needs of the people Regardless of those matters that are related to people in any way In the part of the national park, it is responsible for both environmental and social aspects.

The duty of the national park must be focused on the driving mechanism. With beliefs linked to local communities and decentralization principles And need to increase support, reduce control Change roles from supervisors or managers To only support roles By focusing on people as the center Adhere to civil society, culture, tradition and social correctness Supporting people to participate Try to seek good governance and appropriate, focus on public benefits. And emphasizing the public to

join the society in order to monitor the development of the national park management caused by the people, the real resources.

Keywords : National park Local Government Local community

บทนำ

ประเทศไทยถือเป็นประเทศที่มีความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรทางธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งทรัพยากรธรรมชาติที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ข้อมูล ณ ปี พ.ศ.2560 อุทยานแห่งชาติมีจำนวนทั้งสิ้น 134 แห่ง คิดเป็นพื้นที่ 39,470,739.00 ไร่ (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช: 2560) สามารถสร้างรายได้ให้กับอุทยานแห่งชาติในปี พ.ศ. 2560 ถึง 2,693,807,921 บาท (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช: 2560) และยังคงมีแนวโน้มที่รายได้ของอุทยานแห่งชาติจะเพิ่มขึ้นตามจำนวนนักท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นในแต่ละปี

ปัจจุบันการบริหารอุทยานแห่งชาติเป็นอำนาจหน้าที่ของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ซึ่งมีแนวทางในการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติในประเทศไทยยุค 4.0 ในประเด็นสำคัญ ดังต่อไปนี้ (1) การเชื่อมโยงการพัฒนาในด้านต่างๆ กับการจัดการพื้นที่และความหลากหลายทางชีวภาพ โดยการอนุรักษ์ให้เกิดประโยชน์กับมิติการพัฒนาด้านอื่นๆ เช่น เรื่องความมั่นคงทางอาหาร การลดความยากจน (2) การจัดการให้เกิดการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนตลอดไป (3) การปกป้องรักษาระบบนิเวศและพันธุกรรมที่สำคัญ เนื่องจากเป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบธรรมชาติ ซึ่งเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่าและมูลค่าในการทำธุรกิจ และ (4) การเข้าถึงและการแจกจ่ายประโยชน์ที่เกิดจากทรัพยากรอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ทั้งในมิติสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ

ในวาระประเทศไทย 4.0 มีเป้าหมายในการปรับเปลี่ยนโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ ยุคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม เปลี่ยนจากการเน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการมากขึ้น ดังนั้น อุทยานแห่งชาติจำเป็นต้องเปลี่ยนผ่านทั้งระบบใน 4 องค์ประกอบสำคัญ ได้แก่ (1) เปลี่ยนจากการจัดการอุทยานแห่งชาติแบบดั้งเดิมไปสู่การจัดการอุทยานแห่งชาติสมัยใหม่ ที่เน้นการบริหารจัดการและเทคโนโลยี (Smart National Parks) ต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการจัดการ (2) เปลี่ยนจากหน่วยงานราชการแบบดั้งเดิมที่รัฐต้องให้ความช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาไปสู่การเป็นหน่วยงานที่ทันสมัย และช่วยเหลือตัวเองได้ในเรื่องการสนับสนุนงบประมาณ (3) เปลี่ยนจากการบริการการท่องเที่ยวแบบดั้งเดิม (Traditional Services) ซึ่งมีการสร้างมูลค่าค่อนข้างต่ำไปสู่การบริการการท่องเที่ยวเพื่อเพิ่มมูลค่า (High Value Services) และ (4) เปลี่ยนหน่วยงานที่มีเจ้าหน้าที่อุทยานแห่งชาติที่มีทักษะต่ำไปสู่เจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และทักษะสูง

โดยกรมอุทยานแห่งชาติฯ ได้กำหนดกลไกขับเคลื่อนอุทยานแห่งชาติยุคใหม่ ประกอบด้วย (1) กลไกขับเคลื่อนผลผลิตจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป้าหมายสำคัญในการปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (High Income Country) ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ (2) กลไกขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์

และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น ผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด ประชาธิปไตย ที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรทั้งในประเทศและระดับโลก

จากแนวทางการขับเคลื่อนข้างต้น แสดงถึงความสำคัญของกลไกการขับเคลื่อนที่จำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือจากชุมชนท้องถิ่นที่มีพื้นที่ติดกับอุทยานแห่งชาติ ประการสานพลังชุมชนท้องถิ่นให้สามารถเป็นแนวร่วมในการพัฒนาแนวทางสนับสนุนการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น ผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด “ประชาธิปไตย” โดยใช้ศักยภาพของชุมชนท้องถิ่นเป็นพลังสนับสนุน เพื่อแก้ไขข้อจำกัดในการรวมศูนย์อำนาจการตัดสินใจแบบระบบราชการแบบเดิม ซึ่งระบบขาดประสิทธิภาพ ไม่ประหยัด และยากที่จะตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในการพัฒนาศักยภาพทั้งในมิติสิ่งแวดล้อม สังคม และเศรษฐกิจ

ข้างต้น จึงเป็นที่มาของการศึกษาวิจัยเพื่อหาแนวทางสนับสนุนการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติของชุมชนท้องถิ่น ในการตอบสนองกลไกขับเคลื่อนอุทยานแห่งชาติยุคใหม่ และเป็นการขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น ผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิดประชาธิปไตยอย่างเหมาะสมกับชุมชนท้องถิ่น และเป็นการพัฒนาการบริหารและการจัดการอุทยานแห่งชาติอย่างยั่งยืน

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสถานการณ์ ปัญหา และอุปสรรค ของการบริหารอุทยานแห่งชาติ
2. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีการจัดการภาครัฐแนวใหม่ การบริการสาธารณะแนวใหม่ และตัวแบบที่สอดคล้องกับการบริหารอุทยานแห่งชาติ

การทบทวนวรรณกรรม

1. การปกครองท้องถิ่น (Local Government)

ความหมายของการปกครองท้องถิ่นได้มีการนิยามจากนักวิชาการมากมายสามารถสรุปได้ดังนี้ (อุดม ทุมโฆสิต, 2551: 212-214)

การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจทางปกครองเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหาร กำหนดนโยบาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน โดยการใช้อำนาจต้องได้รับอิสระปราศจากการแทรกแซงจากส่วนกลาง

โดยต้องมีลักษณะสำคัญของการปกครองท้องถิ่นดังนี้ (โกวิท พวงงาม, 2559: 26 - 28) คือ (1) ท้องถิ่นต้องมีอำนาจอิสระ (Autonomy) (2) การปกครองมีความจำเป็นในแต่ละท้องถิ่นต้องมีความเป็นอิสระในการปกครองตนเอง (3) การปกครองท้องถิ่นต้องคำนึงความแตกต่าง อาทิเช่น ด้านพื้นที่ ด้านความเจริญ และจำนวนประชากร (4) การปกครองท้องถิ่นต้องมีรัฐบาลท้องถิ่น ในฐานะ

เป็นองค์การขับเคลื่อนกระบวนการปกครองไปสู่เป้าหมาย และ (5) การปกครองท้องถิ่นเป็นกระบวนการปกครองตนเองของประชาชน โดยประชาชน และเพื่อประชาชน

2. ความเป็นอิสระในการปกครองตนเองของท้องถิ่น

Gordon L. Clark (1984: 195-208) ได้นำหลักความเป็นอิสระตามแนวคิดของ Bentham มาพิจารณาความหมายในเรื่องความเป็นอิสระไว้ว่า หลักการความเป็นอิสระของท้องถิ่นขึ้นอยู่กับลักษณะ 2 ประการที่สำคัญ คือ

ประการแรก อำนาจในการคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ กิจกรรมโครงการต่างๆ ที่จะนำไปสู่การปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชน และสามารถออกกฎระเบียบการใช้อำนาจในการควบคุมด้วยตนเองภายในท้องถิ่นได้

ประการที่สอง อำนาจในการปกป้องคุ้มครองตนเอง จากการควบคุม และการแทรกแซงจากรัฐ โดยการควบคุมดูแลด้วยความชอบธรรมการดำเนินการในท้องถิ่นเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่นทำงานได้โดยขึ้นอยู่กับดุลยพินิจที่สมบูรณ์

การตอบสนองความต้องการของประชาชน พลเมือง ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดำเนินการร่วมกันในท้องถิ่น สามารถอธิบายตัวแบบมาตรฐานในการอธิบายความเป็นอิสระของท้องถิ่น ได้นี้ประเภทที่ 1 มีอำนาจในการคิดริเริ่มและอำนาจในการปกป้องคุ้มครองตนเอง ประเภทที่ 2 ไม่มีอำนาจในการคิดริเริ่มแต่มีอำนาจในการปกป้องคุ้มครองตนเอง ประเภทที่ 3 มีอำนาจในการคิดริเริ่มแต่ไม่มีอำนาจในการปกป้องคุ้มครองตนเองประเภทที่ 4 ไม่มีอำนาจในการคิดริเริ่มแต่ไม่มีอำนาจในการปกป้องคุ้มครองตนเอง

3. การจัดการภาครัฐสมัยใหม่ (New Public Management)

New Public Management เป็นกระบวนทัศน์ที่เน้นการปฏิรูปให้การบริหารงานภาครัฐมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยอาศัยเทคนิควิธีการจาก “สหวิชาการ” รวมทั้งการประยุกต์เครื่องมือทางด้านธุรกิจมาใช้กับภาครัฐ โดยจุดเริ่มต้นของการนำเอาหลักการจัดการภาครัฐสมัยใหม่มาใช้นั้น องค์การชั้นนำของโลกได้เริ่มนำเอา “เครื่องมือทางการบริหารทางภาคธุรกิจ” มาใช้ในองค์การ เช่น UN หรือ OECD เป็นต้น จากนั้นบรรดาข้าราชการระดับสูงจึงนำเอาเครื่องมือดังกล่าวเข้ามาใช้เพื่อหวัง “ปรับปรุงองค์การ” ของตนซึ่งต่อมาภายหลัง บรรดาส่วนย่อยของหน่วยงาน ก็รับเอาหลักการและเครื่องมือมาใช้ “ทั้งองค์การ” การแพร่กระจายดังกล่าวเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว (Bowornwathana, 2011) ซึ่งในหลายประเทศอาจก่อให้เกิดปัญหา “การละเลยในวิเคราะห์ความเหมาะสมขององค์ประกอบ” อย่างจริงจังโดยความเชื่อที่ว่าสามารถช่วยส่งเสริมการพัฒนาได้

Rhodes พยายามชี้ให้เห็นการจัดการที่มีมิติที่ใหม่ขึ้น ซึ่งเป็นการให้ความสำคัญในเครือข่ายที่ไม่ได้ขึ้นกับรัฐบาล ความเข้มแข็งของชุมชนซึ่งเชื่อว่าเป็นทางที่เหมาะสมกว่าการใช้มุมมองแบบ NPM ซึ่งเน้นการใช้วิธีคิดแบบภาคธุรกิจ อีกทั้งเครื่องมือในภาคธุรกิจที่มีบริบทแตกต่างกันกับภาครัฐอย่างมาก มาใช้อย่างไม่ลืมหูลืมตา จนก่อให้เกิดผลเสีย Rhodes พยายามสรุปว่า สังคมกำลัง “เพิ่ม Governance และลด Government” ซึ่งกล่าวโดยนัยคือ “เพิ่มการสนับสนุนลดการควบคุม” เปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมหรือ “ผู้จัดการ” ให้เหลือเพียงบทบาท “สนับสนุน” เท่านั้น

นักวิชาการอีกหลายท่านได้กล่าวในทำนองเดียวกันว่า NPM นั้น ไม่สามารถก่อให้เกิดการปรับปรุงองค์การในประเทศต่างๆ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ ประสิทธิผล ความโปร่งใส รวมทั้งทางเลือกของสังคมที่แท้จริงได้ เนื่องจากความสับสนในคำนิยามที่แท้จริง (Wegrich, 2009) ซึ่งมีลักษณะที่เกิดจากการปรุงแต่งและผสมกันระหว่างแนวคิดภาคเอกชนให้เกิดการปฏิบัติภาครัฐ (Christensen and Laegreid, 2002) อาทิ การจัดการนิยม (Pollitt 1990) การใช้คำนิยามทางการตลาดในการบริหารงานภาครัฐ และระบบราชการแบบใหม่ (Barzelay 1992) และการเป็นระบบราชการแบบองค์การธุรกิจ (Hughes 1998) เป็นกระแสความนิยมมากกว่าการมีคุณค่าที่แท้จริง (Lynn Jr 1998, Pollitt 1995), เป็นสูตรยาสำเร็จรูปที่ไม่มีจริง (Christensen. 2008) หรือไม่ก็เป็นตะกร้าใส่ของเพื่อไปจับจ่ายหลักการบริหารหรือเครื่องมืออื่น (Painter 2003)

4. ทางเลือกสาธารณะ (Public Choice)

ทางเลือกสาธารณะในทางรัฐประศาสนศาสตร์ทางเลือกสาธารณะในทางรัฐประศาสนศาสตร์มีขอบเขตประกอบด้วย คือ (1) ศึกษาเพื่อหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมของกลุ่มผลประโยชน์ว่ามีสาเหตุหรือแรงจูงใจที่ทำให้เกิดการเข้าร่วมในกิจกรรมสาธารณะ (2) ศึกษาพฤติกรรมหน่วยงานที่ให้บริการสาธารณะและผลกระทบต่อประชาชน (3) แสวงหาวิธีการทางการบริหารหรือโครงสร้างที่เหมาะสมสำหรับการให้บริการสาธารณะ ซึ่งแม้จะแยกเรื่องกันศึกษาก็เพียงแต่ต้องการแตกประเด็นให้ชัดเจน แต่ยังคง “นำหลักการทางเศรษฐศาสตร์มาประยุกต์ใช้กับศาสตร์ทางการบริหารภาครัฐและการเมือง”

5. การจัดการปกครอง (Governance)

การจัดการปกครอง (Governance) นับเป็นคำศัพท์ร่วมสมัยซึ่งมีความหมายใน 2 นัย (อุดม ทุมโฆสิต, 2551: 204 - 205) สามารถสรุปได้ดังนี้

นัยแรก หมายถึง การจัดระบบการปกครองประเทศ เพื่อดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยครอบคลุมถึงการจัดระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร และการพัฒนาประเทศด้วย

นัยที่สอง การจัดการปกครอง เป็นแนวคิดทางรัฐประศาสนศาสตร์ที่เน้นการบริหารประเทศแนวใหม่ เพื่อก้าวข้ามข้อจำกัดของการบริหารประเทศแบบดั้งเดิมซึ่งไร้ประสิทธิภาพ ทั้งนี้ตามแนวคิดของธนาคารโลกได้สร้างแนวคิดการบริหารประเทศแนวใหม่เพิ่มเติมขึ้นมาหลายประการ อาทิ (1) การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วม (2) ให้ความสำคัญต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการปกครอง (3) ธนาคารโลกยังเห็นว่า การจัดการปกครองเป็นระบบการใช้อำนาจเพื่อให้เกิดการบริหารจัดการที่ดี

ทั้งนี้ การจัดการปกครอง (Governance) ยังมีลักษณะสำคัญ (อุดม ทุมโฆสิต, 2551: 206 - 208) ดังนี้ (1) เป็นการจัดระเบียบการปกครองโดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง (2) ศูนย์กลางอำนาจ คือประชาชน และทุกภาคส่วนร่วมกันเป็นศูนย์กลางในการจัดระเบียบการปกครอง ไม่เห็นด้วยกับการชี้นำจากคนส่วนน้อย (3) ยึดถือประชาสังคม วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความถูกต้องทางสังคมเป็นหลัก (4) การมีส่วนร่วมของประชาชน โดยประชาชนแสวงหาโอกาส วิธีการให้ตนเองสามารถเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองประเทศ (5) พยายามแสวงหารูปแบบการจัดการปกครองที่ดี

(Good Governance) (6) เน้นประโยชน์สาธารณะ โดยมุ่งเน้นเศรษฐกิจและสังคมในการจัดสรรผลประโยชน์มากขึ้น (7) การตรวจสอบควบคุม เน้นให้ประชาชน สังคม ร่วมตรวจสอบ

6. การบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติกับชุมชนท้องถิ่น

อุทยานแห่งชาติมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศคือ *ด้านสิ่งแวดล้อม* อุทยานแห่งชาติเป็นแหล่งรวมของสรรพสิ่งที่มีชีวิตและไม่มีชีวิตซึ่งมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอย่างเป็นกระบวนการ และมีระบบที่นำไปสู่การผลิตและควบคุมตนเองตามธรรมชาติ อันส่งผลต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อมที่สำคัญ*ด้านสังคม* จากบทบาทด้านสิ่งแวดล้อมดังกล่าว อุทยานแห่งชาติจึงมีความสำคัญต่อสังคมนันทนาการ เป็นแหล่งกำเนิดของน้ำใช้สอยในครัวเรือน เกษตรกรรม อุตสาหกรรม และพลังงาน เป็นแหล่งอาหารและวัสดุใช้สอยของชุมชนท้องถิ่น เป็นสถานที่ท่องเที่ยวและนันทนาการ และเอื้อต่อการค้นคว้าวิจัยและการศึกษาหาความรู้ในศาสตร์แขนงต่างๆและ*ด้านเศรษฐกิจ* มีศักยภาพสูงสำหรับใช้เป็นฐานในการส่งเสริมและพัฒนากิจกรรมท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนและการบริการ ซึ่งจะเป็นที่มาของรายได้ของประชาชนในท้องถิ่น

โดยมีกลไกในการขับเคลื่อน คือ (1)กลไกขับเคลื่อนอุทยานแห่งชาติยุคใหม่ ประกอบด้วย กลไกขับเคลื่อนผลผลิตจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เป้าหมายสำคัญในการปรับเปลี่ยนประเทศไทยสู่ประเทศที่มีรายได้สูง (High Income Country)ที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์(2)กลไกขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ โอกาส และความมั่งคั่งที่เกิดขึ้น(3)การผนึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด ประชาธิปไตย ที่ผนึกกำลังกับเครือข่ายพันธมิตรทางธุรกิจ การวิจัยพัฒนา และบุคลากรทั้งในประเทศและระดับโลก และ(4)กลไกขับเคลื่อนอุทยานแห่งชาติสีเขียว การสร้างความมั่งคั่งของอุทยานแห่งชาติไทยในอนาคต จะต้องคำนึงถึงการพัฒนาและใช้เทคโนโลยีที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อการหลุดออกจากกับดักความไม่สมดุลของการพัฒนาระหว่างนักท่องเที่ยวกับสภาพแวดล้อม

อภิปรายผล

การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจทางปกครองเลือกตัวแทนเข้าไปทำหน้าที่ในการบริหาร กำหนดนโยบาย เพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชน ไม่ว่าจะเรื่องเหล่านั้นจะเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับประชาชนในด้านใดก็ตาม ในส่วนของอุทยานแห่งชาติเองนั้น เป็นสถานที่ธรรมชาติที่ได้รับความนิยมของประชาชนคนไทยที่ได้ใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจสามารถสร้างรายได้ให้กับอุทยานแห่งชาติในปี พ.ศ. 2560 ถึง 2,693,807,921 บาท (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช: 2560)ซึ่งถือว่าสามารถเป็นแหล่งรายได้ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้อีกทางหนึ่ง ด้วยเหตุผลที่ว่า องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีพื้นที่ใกล้ชิดติดกับอุทยานแห่งชาติ

ปัจจุบัน อุทยานแห่งชาติมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ คือ *ด้านสิ่งแวดล้อม* *ด้านสังคม* โดยมุ่งเน้นกลไกการขับเคลื่อน อาทิกลไกขับเคลื่อนอุทยานแห่งชาติยุคใหม่ กลไกขับเคลื่อน

ผลผลิตจากการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม ปัญญา เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์กลไกขับเคลื่อนแบบมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์และเป็นการกระจายรายได้ การฝึกกำลังของทุกภาคส่วนภายใต้แนวคิด ประชากรรัฐ ที่กลไกขับเคลื่อนอุทยานแห่งชาติสีเขียว

แนวทางดังกล่าวยังขาดความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นและหลักการกระจายอำนาจ อันมุ่งเน้นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจ และหลักความเป็นอิสระที่จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิดร่วมทำ และจะต้องจัดระบบการปกครองประเทศ เพื่อดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยครอบคลุมถึงการจัดระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร และการพัฒนาประเทศ

กรมอุทยานจำเป็นต้องเพิ่มการสนับสนุนลดการควบคุมเปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมหรือผู้จัดการให้เหลือเพียงบทบาท สนับสนุนโดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ยึดถือประชาธิปไตย วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความถูกต้องทางสังคมเป็นหลัก ประชาชนสนับสนุนมีส่วนร่วมพยายามแสวงหารูปแบบการจัดการปกครองที่ดี (Good Governance) และเหมาะสม มุ่งเน้นประโยชน์สาธารณะ และเน้นให้ประชาชน สังคม ร่วมตรวจสอบ

สรุป

การปกครองท้องถิ่น เป็นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจ ปัจจุบัน จำเป็นต้องมีบทบาทร่วมกับอุทยานแห่งชาติมีแผนการพัฒนาประเทศ ทั้งด้านสิ่งแวดล้อม ด้านสังคม โดยมุ่งเน้นกลไกการขับเคลื่อน ที่มีความเชื่อมโยงกับชุมชนท้องถิ่นและหลักการกระจายอำนาจ อันมุ่งเน้นการปกครองตนเองของประชาชนในท้องถิ่นซึ่งเป็นเจ้าของอำนาจ และหลักความเป็นอิสระที่จะต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนร่วมคิดร่วมทำ และจะต้องจัดระบบการปกครองประเทศ เพื่อดูแลทุกข์สุขของประชาชน โดยครอบคลุมถึงการจัดระบบเศรษฐกิจ สังคม การเมือง การบริหาร และการพัฒนาประเทศ

ท้ายที่สุดกรมอุทยานจำเป็นต้องเพิ่มการสนับสนุนลดการควบคุม เปลี่ยนบทบาทจากผู้ควบคุมหรือ ผู้จัดการ ให้เหลือเพียงบทบาท สนับสนุน โดยเน้นประชาชนเป็นศูนย์กลาง ยึดถือประชาธิปไตย วัฒนธรรม จารีตประเพณี และความถูกต้องทางสังคมเป็นหลัก ประชาชนสนับสนุนมีส่วนร่วมพยายามแสวงหารูปแบบการจัดการปกครองที่ดี (Good Governance) และเหมาะสม มุ่งเน้นประโยชน์สาธารณะ และเน้นให้ประชาชน สังคม ร่วมตรวจสอบ เพื่อให้การพัฒนาการจัดการอุทยานแห่งชาติเกิดจากประชาชนเจ้าทรัพยากรที่แท้จริง

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการแสวงหาแนวทางการปฏิรูปความสัมพันธ์ระหว่างการปกครองส่วนกลางกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถตอบวัตถุประสงค์การวิจัย และสามารถนำไปเป็นแนวทางตัวอย่างในการปรับใช้ในโอกาสต่อไป

บรรณานุกรม

- โกวิทย์ พวงงาม. 2559. การปกครองท้องถิ่นไทย: หลักการและมิติใหม่ในอนาคต. ตีพิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์วิญญูชน.
- นราธิป ศิริราม. 2550. เอกสารการสอนชุดวิชา การวางแผนทรัพยากรมนุษย์ เล่มที่ 2 : หน่วยที่ 8-15.มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สมคิด เลิศไพฑูรย์. การบริหารงานบุคคลส่วนท้องถิ่น. ออนไลน์. ค้นเมื่อ 10 กุมภาพันธ์ 2562. จาก <https://www.stou.ac.th/Schoolnew/polsci/UploadedFile/%E0%B8%AB%E0%B8%99%E0%B9%88%E0%B8%A7%E0%B8%A2%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%88%207.pdf>
- อุดม ทুমโฆสิต. 2551. การปกครองท้องถิ่นสมัยใหม่บทเรียนจากประเทศที่พัฒนาแล้ว. กรุงเทพมหานคร: แชนพอร์พรีนติ้ง.
- Akio, Kamiko. 2010. Public Service Ethic and Corruption in Japan. In **Public Administration in East Asia: Mainland China, Japan, South Korea, Taiwan.** Berman, Evan M., Moon, M. Jae. and Choi, Heungsuk. (Eds.). New York: CRC Press.
- Barzelay, M. 1992. **Breaking through Bureaucracy: A New Vision for Managing in Government.** Berkeley: University of California Press
- BidyhaBowornwathana. 2011. **Reorganization.**The International Encycopedia of Political Science.
- Christensen, T., P. Lægreid, P.G. Roness and K.A. Røvik.2008. **Organization Theory and the Public Sector: Instrument, Culture and Myth.** London: Routledge.
- Christopher Hood. 1991. A Public Management for All Seasons?.Public Administration. Vol. 69Spring1991 (3-19).
- Gordon L. Clark. 1984. **A Theory of local Autonomy.**Annals of the Association of American Geographers. Jun84, Vol.74Issue 2, Pp. 195-208.Retrieved August 11, 2004
- Hirschman.A.O (1970) .**Exit, Voice and Loyalty : Responses to Decline in Firms, Organization and States.**Harvard : Harvard University Press.
- Hughes, O.E. 1998 . **Public Management and Administration: An Introduction.**Houndsmills, Basingstoke: Macmillan.
- Imanaka, Yasuyuki. 2010. Civil Service Reform in Japan. In **Public Administration in East Asia: Mainland China, Japan, South Korea, Taiwan.** Berman, Evan M., Moon, M. Jae. and Choi, Heungsuk. (Eds.). New York: CRC Press.

- Jenkins .W.J (1978) .Policy Analysis :**A Political and Organization Perspective**.York :St.Martin’s Press. 126-134.
- Lynn Jr, L.E. 1998. “**The New Public Management: How to Transform a Theme into a Legacy.**” Public Administration Review.58 (3), 231-237.
- Olsen .M (1956) .The Logic of Collective Action : Public Goods and the Theory of Groups. Harvard: Harvard University Press.
- Ostrom .V&E (1971).**Public Choice : A different Approach to the study of Public Administrative** .Public Administration Review. March-Appril,203-216
- Ostrom V. (1974) . **The Intellectual Crisis in American Public Administration**.Alabama : Alabama University Press.
- Rhodes R.A. W. 1996.**The New Governance: Governing without Government in Hodges, ed.** Governance and the Public Sector.
- Wegrich, K. 2009. “Public Management Reform in the United Kingdom: Great Leaps, Small Steps, and Policies as their Own Cause.” In S. Goldfinch and J. Wallis (eds). **International Handbook of Public Management Reform**. Cheltenham: Edward Elgar, 137-154.